

Oppsummering av innspill – revidering av forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge

Forvaltningsområder

Generelt

- Ønsker buffersoner rundt beiteprioriterte områder - Oppdal kommune, Oppdal beite- og rovviltutvalg, Sunndal Sau og Geit, Sunndal Bondelag
- Forvaltningsområdene bør være sammenhengende, også med tilgrensende regioner, og overlape i større grad - Foreningen våre rovdyr
- Forvaltningsområdet for gaupe og jerv bør overlappes. Alternativt bør minst en art av store rovdyr være til stede i et område - Naturvernforbundet
- Det bør ikke være områder som er utelukkende beiteprioriterte - Naturvernforbundet
- Forvaltningsområdene bør stemme overens med artens naturlige utbredelsesmønster - NOAH
- Det skal ikke være rovdyr som representerer skadepotensial i kalvingsområdene for tamrein - Namdal regionråd, Grong kommune
- Uenig i at beitedyr og en eller flere rovviltarter deler på samme arealer – Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk Nord-Trøndelag lokallag
- Forvaltningsområder bør omfatte villreinområdene - Saanti sijte
- Forvaltningsområdene for rovvilt må fordeles mer rettferdig med tanke på sørsamisk tamreindrift – Saanti sijte
- Skadebasert forvaltning i stedet for forvaltningsområder – Nord-Trøndelag reinsamelag, Nord-Trøndelag Sau og Geit
- Grensene bør kunne justeres i noen tilfeller, for eksempel når grensa går i en dalbunn med like gode beiteområder på begge sider - Trøndelag Bondelag, Møre og Romsdal bondelag, Nord- og Sør-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag
- Grensene i Møre og Romsdal må justeres i tråd med innspill fra lokale i dette området – Rovviltutvalget for Surnadal og Rindal, NJFF Møre og Romsdal
- Vil ikke avsette mer areal til fredet rovvilt enn det som allerede er avsatt – Snåsa kommune

Bjørn

Ingen endring

- Forvaltningsområdet for bjørn er stort nok - Nord-Trøndelag sau og geit, Sør-Trøndelag sau og geit, Overhalla kommune, Grong kommune, Namdal regionråd, Trøndelag bondelag, Møre og Romsdal bondelag, Skjækra samarbeidslag, Snåsa kommune, Verdal kommune
- Uaktuelt å utvide forvaltningsområdet for bjørn – Verdal sau og geit
- Ønsker ingen endring - Meråker kommune, Grong kommune, Gjemnes og Tingvoll Bonde- og småbrukarlag, Straumsnes og Tingvoll Bondelag, Ytre Tingvoll Beitelag, Tingvoll Sau og Geit, Rennebu kommune

Utvide forvaltningsområdet

- Forvaltningsområdet for bjørn bør utvides - Foreningen våre rovdyr, NOAH, Naturvernforbundet

Annet

- Forvaltningsområdet for bjørn bør ikke tilgrense forvaltningsområder for andre roviltarter – Verdal kommune
- Hele eller deler av forvaltningsområdet må flyttes til en annen region uten tamreindrift - Nord-Trøndelag reinsamelag
- Forvaltning av bjørn må endres til skadebasert forvaltning – Nord-Trøndelag Sau og Geit. Sør-Trøndelag Sau og Geit

Gaupe

Ingen endring

- Ønsker ingen endring - Meråker kommune, Grong kommune, Rennebu kommune
- Ønsker ikke utvidelse av forvaltningsområdet - Verdal sau og geit
- Viktig å beholde dagens grenser for beiteprioriterte områder i Trollheimen og UKL Fjellgardan - Sunndal Sau og Geit, Sunndal Bondelag
- Forvaltningsområdet for gaupe i Møre og Romsdal bør beholdes uforandret - Beitelagene i Molde kommune

Utvide forvaltningsområdet

- Sunndal må innlemmes i forvaltningsområdet - Naturvernforbundet

Innskrenke forvaltningsområdet

- Trollheimen må tas ut - Oppdal kommune, Oppdal beite- og roviltutvalg, Trollheimen verneområdestyre, Sunndal Sau og Geit, Sunndal Bondelag
- Deler av Verdal kommune nord for Verdalselva/Helgaa bør tas ut - Verdal kommune
- Fjerne forvaltningsområdet øst for E6 – Nord-Trøndelag sau og geit, Sør-Trøndelag Sau og Geit
- Må tas ut av tamreinområdene og flyttes til områder med høy biomangfoldmasse (NINA Rapport 1280) unntatt Nord-Trøndelag og Fosen – Nord-Trøndelag reinsamelag
- Holtålen må bli beiteprioritert med tanke på gaupe – Ålen Beitelag, Ålen Sau og Geit

- Forvaltningsområdene for gaupe bør ikke utvides, heller reduseres - Møre og Romsdal Sau og Geit, Overhalla kommune,
- Tingvoll kommune må bli beiteprioritert med tanke på gaupe – Tingvoll kommune
- Tingvoll kommune må bli beiteprioritert med tanke på gaupe, alternativt flyttes til region 3 - Gjemnes og Tingvoll Bonde- og småbrukarlag, Straumsnes og Tingvoll Bondelag, Ytre Tingvoll Beitelag, Tingvoll Sau og Geit

Annet

- Forvaltningsområdet for gaupe er for fragmentert – Foreningen våre rovdyr
- Naturlig grense for gaupe er høgfjell - Naturvernforbundet

Jerv

Ingen endring

- Ønsker ingen endring - Meråker kommune, Grong kommune, Trollheimen verneområdestyre, Nord-Trøndelag sau og geit, Sør-Trøndelag Sau og Geit
- Ønsker ikke utvidelse av forvaltningsområdet - Verdal sau og geit
- Viktig å beholde dagens grenser for beiteprioriterte områder i Trollheimen og UKL Fjellgardan - Sunndal Sau og Geit, Sunndal Bondelag, Rovviltutvalget for Surnadal og Rindal
- Tingvoll kommune bør fortsatt være beiteprioritert med tanke på jerv - Gjemnes og Tingvoll Bonde- og småbrukarlag, Straumsnes og Tingvoll Bondelag, Ytre Tingvoll Beitelag, Tingvoll Sau og Geit
- Forollhogna bør fortsatt være beiteprioritert – Midtre Gauldal kommune

Utvide forvaltningsområdet

- Nasjonalparkene må innlemmes i forvaltningsområde for jerv - Foreningen våre rovdyr
- Øvre Sunndal og Åmotsdalen må inkluderes i forvaltningsområdet – Naturvernforbundet
- Forvaltningsområdet for jerv må utvides for å fordele byrden på flere – Rauma kommune, Rovviltutvalget i Rauma kommune

Innskrenke forvaltningsområdet

- Ønsker en innskrenking av forvaltningsområdet i viktige beiteområder - Trøndelag bondelag, Møre og Romsdal bondelag, Nord- og Sør-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag
- Endre forvaltningsområdet for jerv i Møre- og Romsdal østover, og trekke grensa på fjelloverganger og ikke i dalbunner - Møre og Romsdal Sau og Geit
- Forvaltningsområdet for jerv må endres slik at det ikke overlapper med de mest belastede beiteområdene for sau – Vestre Rauma Beitelag
- Grensa mellom Eidsdal og Geiranger bør flyttes lenger øst - Trøndelag bondelag, Møre og Romsdal bondelag, Nord- og Sør-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag
- Må reduseres innenfor tamreinområdet, og ikke overlapse med forvaltningsområdet for bjørn – Nord-Trøndelag reinsamelag
- Alternativ A i NINA rapport 1538 - Oppdal kommune, Oppdal beite- og rovviltutvalg, Rennebu kommune, Rennebu kommune

- Oppdal, Trollheimen, Grøvdalen og nabotraktene i sør og øst skal være beiteprioriterte områder - Sunndal Sau og Geit, Sunndal Bondelag, Oppdal kommune, Oppdal beite- og rovviltutvalg,
- Forvaltningsområdet for jerv bør fjernes, og heller ha skadebasert forvaltning, alternativt la grensa følge Reinheimen nasjonalpark – Fjord kommune, Indre Storfjord Bondelag, Valldal og Fjørå Sau og Geit, Eidsdal og Norddal Bondelag, Eidsdal og Norddal Sau og Geit, Norddal og Eidsdal Beitelag,
- Rauma kommune må tas ut av forvaltningsområdet for jerv – Rauma kommune, Rovviltutvalget i Rauma kommune

Annet

- Forvaltningsområdet for jerv må koordineres med region 3 og 5 – NOAH
- Forvaltningsområdet for jerv må koordineres med region 3 – Rovviltutvalget for Surnadal og Rindal, NJFF Møre og Romsdal
- Grensene bør kunne justeres i noen tilfeller, for eksempel når grensa går i en dalbunn med like gode beiteområder på begge sider - Trøndelag Bondelag, Møre og Romsdal bondelag, Nord- og Sør-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag
- Legge forvaltningsområdet for jerv sammen med region 3 - Møre og Romsdal Sau og Geit
- Grensa for jerv må trekkes langs dalbunner og fjorder - Naturvernforbundet
- Forvaltningsområdet for jerv er for fragmentert - Foreningen våre rovdyr

Ulv

Ingen endring

- Ønsker ikke utvidelse av forvaltningsområdet – Verdal sau og geit
- Fortsatt være beiteprioritert – Rennebu kommune, Oppdal kommune, Oppdal beite og rovviltutvalg, Gjemnes og Tingvoll Bonde- og småbrukarlag, Straumsnes og Tingvoll Bondelag, Ytre Tingvoll Beitelag, Tingvoll Sau og Geit
- Det skal ikke være ulv innenfor reinbeiteområdene – Nord-Trøndelag reinsamelag

Skadefelling og lisensfelling

Skadefelling

- Terskel for skadefelling må være lav, ved første påviste skade, også når binne, og selv om bestandsmål ikke er nådd – Nord-Trøndelag sau og geit, Grong kommune, Namdal regionråd
- Terskel for skadefelling bør senkes/være lav – Vestre Rauma Beitelag, Gjemnes og Tingvoll Bonde- og småbrukarlag, Straumsnes og Tingvoll Bondelag, Ytre Tingvoll Beitelag, Tingvoll Sau og Geit
- Skadefelling må gis raskt og uten opphold - Trøndelag bondelag, Møre og Romsdal bondelag, Skjækra Sambeitelag, Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk Nord-Trøndelag lokallag
- Skadefelling på ulv må gis rakst – Nord-Trøndelag reinsamelag
- Faste kriterier for å identifisere «potensiell skadegjører» for raskere skadefelling – Overhalla kommune, Grong kommune, Namdal regionråd
- Midler til gjennomføring av skadefelling og opplæring/vedlikehold av skadefellingslag må økes - Nord-Trøndelag sau og geit, Oppdal beite- og rovviltutvalg, Skjækra sambeitelag, Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk Nord-Trøndelag lokallag
- Forvaltningsplanen må sikre raskt uttak av skadevolder – Skjækra Sambeitelag, Verdal kommune
- Skadefelling og lisensfelling må kunne gå parallelt, spesielt i områder uten villreinjakt – Oppdal beite- og rovviltutvalg
- Må være mulig å søke om skadefelling av jerv før lisensfellingsperioden går ut dersom kvota ikke er fylt – Overhalla kommune, Grong kommune, Namdal regionråd
- Terskelen for skadefellingstillatelser må bli høyere, både innenfor og utenfor forvaltningsområdet – Aktivt rovdyrvern, NOAH
- Det må ikke tillates skadefelling så lange rovviltarten er rødlistet, i hvert fall ikke uten at bestandsmål er nådd regionalt og nasjonalt – NOAH
- Reindrifta må få tilgang til å ta ut bjørn i kalvingsområder – Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk lokallag Nord-Trøndelag
- SNO må ta ut skadevolder/ta ansvar for skadefelling når det blir gitt skadefellingstillatelse – Møre og Romsdal Sau og Geit, Meråker kommune, Rennebu kommune
- Innenfor vs. utenfor forvaltningsområdet bør ikke ha noe å si når bestandsmål er oppnådd – Fjord kommune, Eidsdal og Norddal Bondelag, Eidsdal og Norddal Sau og Geit, Norddal og Eidsdal Beitelag, Indre Storfjord Bondelag, Valldal og Fjørå Sau og Geit
- Eventuell skadefelling av jerv i sørvestlig delbestand må samordnes med naboregionene, genetisk viktig jerv må unntas fellingstillatelse - Naturvernforbundet

Lisensfelling/uttak

- SNO/myndigheter må ta ut gjenværende dyr på lisenskvote for jerv - Oppdal beite- og rovviltutvalg, Trøndelag bondelag, Møre og Romsdal bondelag, Vestre Rauma Beitelag, Møre og Romsdal Sau og Geit, Rennebu kommune, Rovviltutvalget for Surnadal og Rindal

- Lisensjakt på jerv må/kan fremdeles effektiviseres - Trøndelag bondelag, Møre og Romsdal bondelag, Rovviltutvalget for Surnadal og Rindal
- Uenig i hiuttak som metode – Foreningen våre rovdyr
- Uttak av jerv i regi av SNO/myndigheter må prioriteres i beiteprioriterte områder - Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk Nord-Trøndelag lokallag,
- Hiuttak må gjennomføres som bestandsregulering i tillegg til lisensjakt, også innenfor forvaltningsområdet dersom mye skader - Trøndelag Bondelag og Møre og Romsdal Bondelag
- Forvaltning og uttak av rovvilt gjennom ordinær jakt/lisensfelling heller enn skadefelling – Rennebu kommune
- SNOs rolle og Miljødirektoratets myndighet til fellingsoppdrag må komme tydeligere fram i forvaltningsplanen – Rovviltutvalget i Rauma kommune
- Som forebyggende tiltak må bjørn tas ut på vårsnø – Nord-Trøndelag Sau og Geit, Sør-Trøndelag Sau og Geit, Trøndelag Bondelag og Møre og Romsdal Bondelag
- Uttak av jerv og gaupe ikke bra nok for å regulere bestandene – Saanti sijte

FKT

- Effektiv skadefelling er det viktigste forebyggende og konfliktdempende tiltaket – Skjækra samarbeitlag, Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk Nord-Trøndelag lokallag
- Forebyggende tiltak bør benyttes i større grad, heller enn å skyte rovvilt. Må stilles større krav til beitenæringa til dette – Aktivt rovdyrvern, Foreningen Våre Rovdyr, NOAH
- Midler til gjennomføring av skadefelling og opplæring/vedlikehold av skadefellingslag må økes - Nord-Trøndelag sau og geit, Oppdal beite- og rovviltutvalg, Skjækra samarbeitlag, Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk Nord-Trøndelag lokallag
- Det er feil å bruke FKT-midler til felling av rovvilt - NOAH
- Akuttmidler for lite forutsigbart – Skjækra samarbeitlag
- FKT ikke skal begrense beitebruken, men heller støtte opp under den – Nord-Trøndelag Sau og Geit, Sør-Trøndelag Sau og Geit, Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk Nord-Trøndelag lokallag
- Terskel for iverksettelse av forebyggende tiltak må senkes – Trøndelag Bondelag og Møre og Romsdal Bondelag
- Akuttmiddelpotten må økes - Nord-Trøndelag Sau og Geit, Sør-Trøndelag Sau og Geit
- Planlagt slipp og tidlig nedsank begrenser beitebruk, og er skadeforflyttende. Tidlig nedsank bør kun brukes som siste utvei, og må samsvare med faktiske kostnader - Nord-Trøndelag Sau og Geit, Sør-Trøndelag Sau og Geit
- Tidlig nedsank må avskaffes – Oppdal kommune
- Vilkår for forsinket slipp må tydeliggjøres – Oppdal beite- og rovviltutvalg
- Støtter NSG og faglaga sentralt i deres uttalelse til revidering av FKT-forskriften (brev til MD 09.01.23) - Nord-Trøndelag Sau og Geit, Sør-Trøndelag Sau og Geit
- Kunnskapsinnhenting om kongeørn videreføres/videreutvikles - Trøndelag Bondelag og Møre og Romsdal Bondelag, Meråker kommune, Rovviltutvalget for Surnadal og Rindal
- Tradisjonell slippdato for sau og lam i utmark i Tingvoll kommune er 15. - 20. mai, ikke 1. juni - Gjemnes og Tingvoll Bonde- og småbrukarlag, Straumsnes og Tingvoll Bondelag, Ytre Tingvoll Beitelag og Tingvoll Sau og Geit
- Ber om at gaupeprosjektet på Nordmøre videreføres/videreutvikles - Gjemnes og Tingvoll Bonde- og småbrukarlag, Straumsnes og Tingvoll Bondelag, Ytre Tingvoll Beitelag og Tingvoll Sau og Geit, Rovviltutvalget for Surnadal og Rindal
- Det bør startes kartlegging av rovvilt utenfor forvaltningsområdene - Gjemnes og Tingvoll Bonde- og småbrukarlag, Straumsnes og Tingvoll Bondelag, Ytre Tingvoll Beitelag og Tingvoll Sau og Geit
- Dialog mellom forvaltning og kommunale skadefellingslag må styrkes – Oppdal kommune
- Mer midler til Norske kadaverhunder – Oppdal beite- og rovviltutvalg, Rennebu kommune
- Prioriteringene av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak, dialogmøter med forvaltning og organisasjoner med ulike synspunkter i rovviltforvaltningen, og møter med naboregioner i Sverige og Norge spesielt med tanke på felling av bjørn i grenseområder, er tiltak som må videreføres i ny plan – Overhalla kommune, Namdal regionråd,
- Arbeid med dialog og informasjon viktig – Meråker kommune, Aktivt rovdyrvern, Foreningen våre rovdyr

- Trengs effektive tiltak i randsoner til forvaltningsområder for rovvilt – Rennebu kommune
- Stort behov for FKT-midler – Rovviltutvalget for Surnadal og Rindal
- FKT-midler må hovedsakelig gå til aktive brukere – Grong kommune
- Viktig med akuttmidler til intensivt tilsyn i skadesituasjoner – Rennebu kommune

Forvaltningsplan generelt

- Forvaltningsplanen bør si noe om møteform i nemnda - Naturvernforbundet
- Foreslår samordning med region 3 og 5 om den sørvestlige delbestanden av jerv, samt eget forvaltningsregime av denne delbestanden - Naturvernforbundet
- Forvaltningsplanen må ha mer fokus på hvordan få til rask og effektiv skadefelling – Verdal kommune, Overhalla kommune, Grong kommune
- Forvaltning av jerv i Møre og Romsdal må skje sammen med region 3/samordnes bedre – Beitelagene i Molde, Vestre Rauma Beitelag, Rovviltutvalget for Surnadal og Rindal
- Punktet om at rovviltforvaltningen skal bidra til at det ikke oppstår behov for beiterestriksjoner må videreføres gjennom revisjonen og det må sikres at dette faktisk gjennomføres, først og fremst gjennom effektive uttak av skadevolder – Skjækra sambeitelag
- Er helt avhengig av at det blir gjort endringer i forvaltningen for fortsatt beitenæring – Indre Storfjord Bondelag, Valldal og Fjørå Sau og Geit
- Grensene for beiteprioriterte områder må respekteres fullt ut – Trøndelag Bondelag og Møre og Romsdal Bondelag
- Kongeørn må inn i forvaltningsplanen - Gjemnes og Tingvoll Bonde- og småbrukarlag, Straumsnes og Tingvoll Bondelag, Ytre Tingvoll Beitelag og Tingvoll Sau og Geit
- Forvaltningsplanen må inneholde realistiske tiltak som kan redusere de enorme utfordringene med tap til store rovdyr og kongeørn i reindrifta og gjøre tydelige prioritering som kan redusere tapet - Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk Nord-Trøndelag lokallag
- Den todelte målsettingen er ikke realistisk slik rovvilt forvaltes i dag - Nord-Trøndelag Sau og Geit, Sør-Trøndelag Sau og Geit
- Beitelaga må orienteres om jerveynglinger - Nord-Trøndelag Sau og Geit, Sør-Trøndelag Sau og Geit
- Forvaltningsplanen bør omtale rovvilterstatning – Oppdal kommune, Oppdal beite- og rovviltutvalg
- Støtter den overordna tredelte målsettingen i dagens plan - Oppdal beite- og rovviltutvalg
- Delmål om at fylkets forvaltningsmål for jerv skal oppnås innenfor forvaltningsområdet må fjernes – Rauma kommune
- Ny forvaltningsplan bør sikre en sterkere oppfølging av gaupebestanden – Meråker kommune
- Alle ynglinger av jerv, ikke bare de innenfor forvaltningsområdet, må regne med på antall jervynglinger i Møre og Romsdal – Fjord kommune
- Ikke behov for store endringer i eksisterende plan – Grong kommune
- Revisjon av forvaltningsplanen må ha spesielt fokus på tap til bjørn – Verdal kommune
- Hvordan rovviltnemnda kan bidra til en bedre bestandsovervåkning bør derfor være et viktig tema i den kommende forvaltningsplanen – Verdal kommune

- Rovviltnemnda må følge opp for å få gjennomført forvaltningen i forvaltningsplanen (uttak av bjørn i kalvingsland) mot ansvarlige myndigheter (MD) – Nord-Trøndelag reinsamslag
- Viktig med samarbeid på tvers av regioner – Foreningen våre rovdyr
- Det bør være et overordnet mål om økt aksept og toleranse for rovdyr i Norge. Anbefaler nemnda å fokusere på informasjonstiltak om økt toleranse for og positive holdninger til rovdyrene – NOAH
- Ønsker at fylkesvise bestandsmål for familiegrupper av gaupe gjeninnføres, med mål om 4 familiegrupper hver i henholdsvis Nord- og Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal - Naturvernforbundet

Annet/utenfor forvaltningsplanen

- Veldig mange innspill på kvotetildeling i kvotejakt på gaupe og lisensfelling av jerv, samt inndeling av kvotejaksområder for gaupe.
- Også flere innspill på at flere virkemidler, bl.a. løs på drevet halsende hund, må tas i bruk i forbindelse med skadefelling
- Mange kommenterer forvaltning av kongeørn, og også havørn, og etterlyser en mer aktiv forvaltning/uttak av ørn.
- En del innspill på øking/minking av bestandsmål, og hvordan bestandsmål skal oppfattes – minimumsmål vs. maksimumsmål eller et akkurat-mål
- Kommentarer til bestandsregistrering og overvåkning – etterlyser annen metodikk og bedre oppfølging, og ber myndighetene ta større ansvar for «bevisbyrden»
- Det er også en del innspill på forskriftsfestede momenter, for eksempel antall representanter fra fylkene som sitter i rovviltnemnda, bestandsmål, skadefelling av ørn, lisensfelling av bjørn, bruk av hund til felling,
- En del kommuner og beitelag i Møre og Romsdal krever/vil overflyttes til region 3